

DTC-Omgevingsscan – Startvragen

Begin niet met cijfers verzamelen. Begin met vragen. Kijk eerst naar bijvoorbeeld de tien belangrijkste vragen die voor jullie vereniging relevant zijn. Onderzoek vervolgens alleen de onderwerpen (onderzoekspunten) die nodig zijn om deze vragen goed te kunnen beantwoorden. Gebruik daarbij de informatiebronnen uit het andere document. Het doel is niet om zoveel mogelijk informatie te verzamelen, maar om gericht die ontwikkelingen te vinden die voor de toekomst van jullie club van betekenis kunnen zijn.

Tien startvragen om te beginnen met de omgevingsscan:

1. Gaat onze club de komende jaren waarschijnlijk groeien, krimpen of ongeveer stabiel blijven?
2. Welke ontwikkelingen in de omvang en samenstelling van de bevolking zijn voor onze club het meest relevant?
3. Welke groepen inwoners bieden kansen voor groei van onze club en welke groepen bereiken we nu onvoldoende?
4. Hoe ontwikkelt de behoefte aan ons huidige sportaanbod zich?
5. Zijn er veranderingen in sportgedrag of nieuwe sportbehoeften waarop wij moeten inspelen?
6. Welke ontwikkelingen in onze wijken en buurten kunnen invloed hebben op onze club?
7. Welke ontwikkelingen op het gebied van wonen, scholen en voorzieningen kunnen onze toekomstige ledenbasis beïnvloeden?
8. Welke andere sportaanbieders zijn relevant voor onze toekomst: als concurrent, aanvulling of mogelijke partner?
9. Welke maatschappelijke ontwikkelingen en gemeentelijke plannen bieden kansen om een grotere maatschappelijke rol te spelen?
10. Welke ontwikkelingen kunnen een bedreiging vormen voor de toekomstbestendigheid van onze club?

En belangrijk: niet iedere startvraag hoeft uitgebreid onderzocht te worden. Als bijvoorbeeld uit een eerste ruwe verkenning al duidelijk is dat de bevolking nauwelijks verandert, hoeft dat niet uitgebreid verder onderzocht te worden.

Onderzoekspunten per startvraag

Per startvraag kun je verschillende onderzoekspunten formuleren. Kijk vooraf kritisch welke van deze onderzoekspunten voor het beantwoorden van de startvraag relevant is. Het is dus geen afvinklijstje, concentreer je dat wat belangrijk is/likt.

1. Gaat onze club de komende jaren waarschijnlijk groeien, krimpen of ongeveer stabiel blijven?

Kijk bijvoorbeeld naar:

- ontwikkeling van het inwonertal;
- leeftijdsopbouw van de bevolking;
- aantal kinderen en jongeren;
- aantal huishoudens met kinderen;
- ontwikkeling van het aantal leerlingen op basisscholen en middelbare scholen;
- bevolkingsprognose voor de komende 10–15 jaar;
- geplande woningbouw;
- ontwikkelingen in het verzorgingsgebied van de club.

Mogelijke conclusie: onze potentiële ledenmarkt groeit / blijft stabiel / krimpt.

2. Welke ontwikkelingen in de omvang en samenstelling van de bevolking zijn voor onze club het meest relevant?

Kijk bijvoorbeeld naar:

- groei of krimp per wijk/buurt;
- leeftijdsopbouw en veranderingen daarin;
- groei of afname van het aantal kinderen;
- vergrijzing;
- samenstelling van huishoudens;
- aantal gezinnen met kinderen;
- herkomst en culturele diversiteit;
- ontwikkelingen in specifieke wijken of buurten;
- verhuisbewegingen en nieuwe bewoners.

Mogelijke conclusie: bepaalde groepen of gebieden worden voor onze club belangrijker of juist minder belangrijk.

3. Welke groepen inwoners bieden kansen voor groei van onze club en welke groepen bereiken we nu onvoldoende?

Kijk bijvoorbeeld naar:

- huidige leden naar leeftijd en woongebied;
- omvang van potentiële doelgroepen in de omgeving;
- kinderen en jongeren;
- meisjes/vrouwen;
- volwassenen;
- senioren;
- mensen met een beperking;
- mensen met een andere culturele achtergrond;
- mensen met een lager inkomen;
- inwoners die wel sporten maar geen lid zijn van een vereniging;
- inwoners die weinig of niet sporten.

Mogelijke conclusie: welke groepen bieden concrete kansen voor leden- of deelnemersgroei?

4. Hoe ontwikkelt de behoefte aan ons huidige sportaanbod zich?

Kijk bijvoorbeeld naar:

- ontwikkeling van de leeftijdsgroepen waarvoor de club sport aanbiedt;
- lokale sportdeelname;
- ontwikkelingen in sportvoorkeuren;
- huidige omvang van de verschillende teams/groepen;
- wachtlijsten of juist leegloop;
- nieuwe sportvormen en beweegactiviteiten;
- aanbod van andere verenigingen;
- aanbod van commerciële sportaanbieders;

- ontwikkelingen bij scholen;
- gemeentelijk sportbeleid.

Mogelijke conclusie: waar groeit of verandert de behoefte aan ons huidige aanbod en waar ontstaan mogelijk nieuwe behoeften?

5. Zijn er veranderingen in sportgedrag of nieuwe sportbehoeften waarop wij moeten inspelen?

Kijk bijvoorbeeld naar:

- wekelijkse sportdeelname;
- percentage inwoners dat aan de beweegrichtlijn voldoet;
- sportdeelname van verschillende leeftijdsgroepen;
- sportdeelname in verschillende wijken;
- populariteit van verschillende sporten;
- ontwikkeling van individueel versus georganiseerd sporten;
- belangstelling voor flexibele sportvormen;
- belangstelling voor recreatief sporten;
- nieuwe beweeg- en sporttrends;
- redenen waarom mensen niet bij een vereniging sporten.

Mogelijke conclusie: moeten we ons sportaanbod aanpassen, uitbreiden of anders organiseren?

6. Welke ontwikkelingen in onze wijken en buurten kunnen invloed hebben op onze club?

Kijk bijvoorbeeld naar:

- bevolkingsgroei of -krimp per wijk;
- veranderende leeftijdsopbouw;
- nieuwe woonwijken;
- vergrijzing of juist veel jonge gezinnen;
- veranderingen in inkomen en armoede;

- leefbaarheid;
- sociale samenhang;
- voorzieningen in de wijk;
- scholen en maatschappelijke organisaties;
- gemeentelijke wijkprogramma's;
- ontwikkelingen rond het sportpark.

Mogelijke conclusie: welke wijken worden voor onze club belangrijker en welke ontwikkelingen moeten we volgen?

7. Welke ontwikkelingen op het gebied van wonen, scholen en voorzieningen kunnen onze toekomstige ledenbasis beïnvloeden?

Kijk bijvoorbeeld naar:

- bestaande woningvoorraad;
- type woningen;
- geplande woningbouw;
- omvang van nieuwe woonwijken;
- sloop en herstructurering;
- ontwikkeling van scholen;
- leerlingenaantallen;
- nieuwe scholen of schoollocaties;
- ontwikkeling van sport- en welzijnsvoorzieningen;
- bereikbaarheid van het sportpark;
- openbaar vervoer, fiets- en wandelverbindingen.

Mogelijke conclusie: waar ontstaan toekomstige kansen of bedreigingen voor de omvang en bereikbaarheid van onze club?

8. Welke andere sportaanbieders zijn relevant voor onze toekomst: als concurrent, aanvulling of mogelijke partner?

Kijk bijvoorbeeld naar:

- vergelijkbare sportverenigingen;
- andere voetbalverenigingen;
- commerciële sportaanbieders;
- sportscholen en fitness;
- nieuwe sportinitiatieven;
- omvang en ontwikkeling van concurrerende verenigingen;
- onderscheidend vermogen van hun aanbod;
- geografische ligging en bereikbaarheid;
- mogelijkheden voor samenwerking;
- gezamenlijke accommodatie of activiteiten.

Mogelijke conclusie: met wie moeten we concurreren, met wie kunnen we samenwerken en waarin moeten we ons onderscheiden?

9. Welke ontwikkelingen en gemeentelijke plannen bieden kansen voor onze club om een grotere maatschappelijke rol te spelen?

Kijk bijvoorbeeld naar:

- gemeentelijk sportbeleid;
- lokaal sportakkoord;
- gezondheidsbeleid;
- jeugdbeleid;
- ouderenbeleid;
- armoede- en inclusiebeleid;
- wijkgerichte programma's;
- plannen voor leefbaarheid en sociale samenhang;
- samenwerking tussen sport, onderwijs, welzijn en zorg;
- subsidieregelingen;
- gemeentelijke accommodaties en sportvoorzieningen;

- maatschappelijke opgaven waarvoor sport een rol kan spelen.

Mogelijke conclusie: waar kan onze club maatschappelijke meerwaarde leveren én tegelijkertijd haar eigen toekomst versterken?

10. Welke ontwikkelingen kunnen een bedreiging vormen voor de toekomstbestendigheid van onze club?

Kijk bijvoorbeeld naar:

- bevolkingskrimp;
- vergrijzing;
- afname van het aantal kinderen;
- veranderend sportgedrag;
- toenemende concurrentie;
- afnemende verenigingsdeelname;
- financiële kwetsbaarheid van inwoners;
- ontwikkelingen op de arbeidsmarkt;
- toenemende druk op vrijwilligers;
- veranderingen in gemeentelijk beleid;
- ontwikkelingen rond accommodatie en sportpark;
- woningbouw of gebiedsontwikkeling die juist negatieve gevolgen kan hebben;
- bereikbaarheid;
- maatschappelijke ontwikkelingen die de sociale samenhang beïnvloeden.

Mogelijke conclusie: welke ontwikkelingen verdienen onze directe aandacht en waarop moeten we anticiperen?